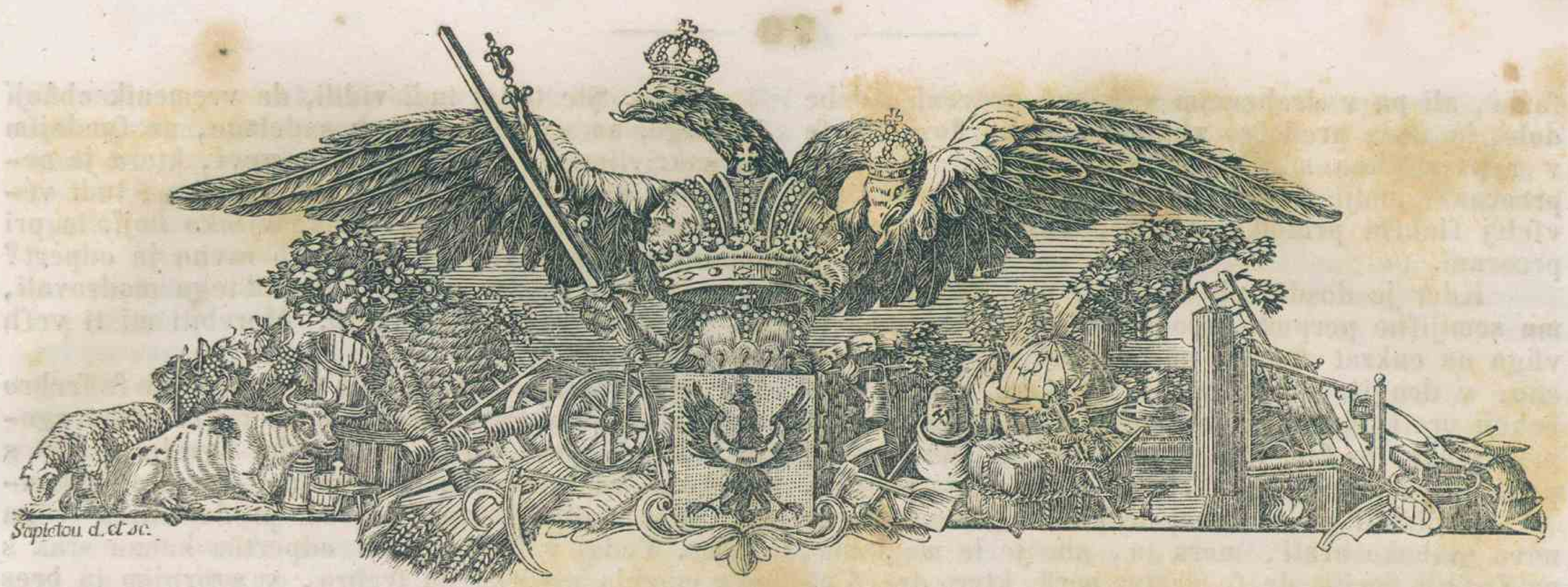

Kmetijske in rokodělske novice.

Na svitlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III. | *V srédo 30. Malitravna. 1845.* | List 18.

SPOZNANJE.

Kar šole v men' so zamudile,
Ste vé, Novice! domestile.

Dovelj nauka sim imel
V jeziku ptujimu,
Slovensk otrok pa kopernel
Sim po slovenskimu.

Slovenc so terd, učeni mož
Moj ranjki oče bli,
Učil' me niso kar za groš
V prelep' slovenšini.

Imel pa šolo sim domá,
Bil šolnikovi sin;
Od jutra clo do večera
Sim brihtal svoj spomin.

Potem v štirih mestih sem
Učil se let deset,
De zdej med šolnike se smém
Slovensko-nemške šteť.

So v šolo me postavili,
Slovenski bil je rod;
Učenci so mi pravili:
„Slovenci smo, gospod!"

„„Vém, vém, de ste Slovenci vi,
Tud jes sim nekdaj bil,
Slovensko pa, moj' ljúbljenci!
Se z vami bom učil.""

In res — do lani mislil sem,
De znam slovenšino,
Če tud se — po pravic' povem —
Mi je spodtikalo.

Zdej pak povedať ni me sram —
Nej vé slovenski svet —
De prav slovenšne še ne znam,
In je učim se spet.

Če kóm je taka zgoda bla,
Ko men' pretekli čas.
Nej prime mojih se stopnja,
Učí slovensk' se glas.

Novice! vé zbudile ste
Slovenšno spet v men',
Iz serca vam zahvalim se,
Spet vém, de sim Slovén.

Zató poljubim *) še enkrat
Vesel, Novice! vas,
Vas k svojmu pridu hočem brať,
In hvaliť vas na glas!

Iz Štajerskiga. Domanjko.

*) Poljubiti ali kuſhniti.

Plitvo orati ni pràv.

Semtertje ſe vidi, de kmetje preplitvo orjejo. Zhe jih kdo popraſha, sakaj de takó delajo, dobí nar vezhkrat, ta odgovor: Ko bi globokeji orali, bi mertve perſtí prevezh na verh perpravili.

Ta sgovor, in ſhe neki drugi vsrok, ki ga orazhi vſelej samolzhijo, namrezh, de oni plushno shivino bres potrébe varjejo, ſte dve ſhkodljivi smoti, ktere bi bili kmetje she sdavnej opuſtili, ko bi le to vezhkrat poſkuſili na njivah, kjer ſe da globoko orati. Globoko oranje ni samudljivo, ne prisadene od plitviga nizh vezh truda, ne potroſhkov, ampak perdelke le pomnoshí.

Te reſnize preprizhani, moramo, kar ſmo she vezhkrat opominovali, sopet ponoviti in rezhi: Nepuſhajte ſvojiga prida v nemar! Sraven tega hozhemo ta dva poprej imenovana vsroka, ktera ſta globokim oranju na poti, rasjaſniti, ter vpraſhamo: ktera perſt je mertva perſt? Odgovor: mertvo perſt imenujemo tiſto, ki pod brasdo takó globoko leshí, de jo ſonze ne pregreje, desh ne premozhi in srak ne preletí. Ta perſt pa ni takó mertva, de bi nikoli ne mogla rodovitna poſtati, ampak pod sgorno semljo le oterpnjena leshí, in je sa ta zhaſ nerodovitna. Kakor hitro jo pa na verh njive obernemo, de jo srazhje, drevó, brana in gnoj predelajo, bo v majhnim zhaſu ravno takó in ſhe bolj rodila, kakor poprejſhna, plitvo orana perſt.

Ni tedaj prav, miſliti, de mertva perſt ne rodí, in savoljo tega jo plitvo orati, de bi shivina pred plugam vpreshena, manj terpéla.

Plitvo orjejo ſoſebno ondi, kjer s shivino kupzhujejo. Taki orazhi ſi kupijo na ſpomlad vôle, kteri ſhe sa teshko delo niſo; vèrh tega ſe pa bojijo jih v teshkim oranju vpregati, savoljo tega de bi ne ſ-hujſhali in de bi jih mògli v jeſeni ſpet s dobizhkam prodati. Taki kmetje gredó le po kupzhijſkih dobizhkih, kader ſi nekoliko poorjejo, hitro shivino prodajo in ſi kupijo drusih par volízhev, ki niſo nizh vezhi ne mozhnejſhi, kakor ſo bili poprejſhni, in takó ſi s njimi po navadi ſvoje njive le po verhu rasprafkajo in rasrijejo.

Plitvo preorana semlja gré na ſhkodo, kér ſe sadoſti mokrote ne napije, in tedaj prenaglo ras-

ſuſhí, ali pa v deshevnim vremenu prevezh mózhe dobí, in vôda predolgo zhaſa po verhu ſtojí, kér ſe v neprerahlano semljo odtezhi nemore. V plitvo preorani semlji ſe ſad po redu ne vkorenini, ter vſelej ſlabſhi pridelke donesse, kakor na globoko preorani.

Kdor je dosdaj plitvo oral, naj sazhne, zhe mu semljiſhe perpuſtí, globokeji orati. Zhe nemore vſiga na enkrat ſtoriti, naj poſkuſi v pervim letu eno, v drugim drugo njivo, in tako naprej globokeji orati. Kmalo ſe bo koriſta globokejiga oranja preprizhal, in ſam ſebi zhudil, de ni she sdavnej pred plitvo oranje sapuſtil in ſe globokejiga poprijel.

Opomniti pa moràmo, de kdor sazhne njivo na novo globoko orati, mora to, zhe je le mogozhe, na jeſen ſtoriti, de ſe mertva perſt, ktero drevó na verh vershe, zhes simo predela; naj jo pa pred ſetvo ſhe enkrat ali dvakrat oberne in dobro pognojí.

Rovtarſki.

Pogovor

kmetiſhkiga ozheta s ſvojim naravoſlovja suzhenim ſinam, v meſzu Malitravnu.

Şin. Kakó daneſ ſpet burja piha! V tem meſzu pazh reſ ſkorej nobeden dan ni bres mozhne ſape.

Ozhe. Poſébno letaſ imamo vetrov dovelj. Povej, kje neki ſo tiſte luknje, is kterih ſapa pride?

Şin. Şapa ne pride is lukinj, ampak isvira od pritiſka in vezhi ali manjſhi goſhave sraka (ljuſta.)

Ozhe. Ali mar srak kaj pritiſka, ſaj ga nizh ne zhutimo?

Şin. Srak na vſak proſtor mozhno pritiſka, deſiravno ga ne zhutimo, sató kér je od vſih ſtrani ravnomeren.

Ozhe. Kakó mi boſh to dokasal?

Şin. Povejte mi kaj ſtorite, kader hozhete vseti vina is ſoda sa pokuſhnjo?

Ozhe. Vsamem véhar (zug), ga pri véhi potiſnem v vino, satiſnem s palzam sgornjo luknjo in ga takó potegnem is ſoda. In ako hozhem naliti vina v ſteklo (glash), prijenjam s palzam, de va-nj tèzhe; in kader je doſti vina v ſteklu, véhar ſpet samaſhím s palzam.

Şin. Ali pa véſte, sakaj de vino ne istezhe is véharja, dokler sgornjo luknjo dershite samaſheno?

Ozhe. Na to ſhe nikoli niſim miſlil.

Şin. To ſtorí srakni pritiſk. Kader véhar potiſnite v ſód, vino v njemu takó viſoko naſtopi, kakor globoko ga va-nj potiſnete, zhe satiſnete s palzam sgornjo luknjo, srak ne more od sgorej pritiſkati na vino, pri ſpodnji odperti luknji pa pritiſka s vſo mozhjo in brani vinu istezhiti is véharja. Zhe pa palz odmaknete, srak tudi pri sgornji luknji pritiſne na vino, in vino savoljo ſvoje teshe istezhe is véharja.

Sato tudi pri ſódih sabijajo véhe, kader jih hozhejo naſtaviti, de srak od sgorej ne more takó mozhno na vino pritiſkati, in vina pritiſk pri ſpodnji luknji ſóda ni tako mozhan, kér ga srakov pritiſk nasaj tlazhi.

Ozhe. Şpet ſi mi eno rezh rasjasnil, ktere popred niſim vedil.

Şin. Tudi vremenik (srakomér) nam ſprizhuje od mozhniga srakoviga pritiſka. Ali ſte vi to orodje she kdaj vidili, ktero vreme kashe in ki ga ima ſkorej vſak meſtnik pri hiſhi?

Ozhe. Şim ga ja vidil; ſej ga ima tudi naſh shupan, kamor ga hodimo gledat, predenj sazhnemo kofíti.

Şin. Şte tedaj tudi vidili, de vremenik obſtojí is dolge, na sgornjim konzu sadelane, na ſpodnjim pa sakrivljene in odperte ſteklene zeví, ktera je nekoliko s shivim ſrebram nalíta. Ali pa tudi véſte, sakaj de ſrebro v zevi tako viſoko ſtojí, in pri ſpodnjim konzu vun ne gré, ako ravno je odpèrt?

Ozhe. Vezhkrat ſmo ſe she od tega modrovali, pa je niſmo samogli istuhtati. Morebiti mi ti veſh povedati?

Şin. Is zeví vremenika ſe poprej, ko ſe ſrebro va-njo nalije, srak isshene, kar ſe na tó visho sgodí, de ſe zev varno na ognju ogreje in ſe s gorkoto srak odpravi; takó poſtane v sgornjim konzu zeví nad ſrebram prasen proſtor bres vſiga sraka. Tedaj v ſpodnjim in odpertim konzu srak s vſo mozhjo pritiſka na ſrebro, v sgornjim in bres sraknim konzu pa nizh ne pritiſka; satorej srakov pritiſk brani ſrebru v ſpodnjim konzu paſti in is zeví istezhi. Ako bi ſe pa v sgornjim konzu kaka luknjiza naredíla, de bi srak samogel tudi od sgornjiga konza pritiſkati, bi ſrebro prezej padlo in isteklo is zeví.

Ozhe. Pa to ſmo ſe pri vremeniku tudi vezhkrat modrovali, sakaj de ſrebro v njem pada, kader ima deshovati, in ſe vsdiguje, kader ima biti lepo vreme?

Şin. To isvira od vezhiga ali manjſhiga srakoviga pritiſka, ki pride od vezhi ali manjſhi ſtegljivoſti in teshe sraka. Bolj ko je srak ſuh, bolj je tudi ſtegljiv in vezhi je tudi njegov pritiſk, sató ſe ſrebro v zevi vsdiguje, in pomeni ſuh srak in lepo vreme. Bolj ko je pa srak mozhirn, manjſhi je njegova ſtegljivoſt, manjſhi njegov pritiſk; ſrebro pada, pomeni mokroto v sraku in deshevno vreme.

Ozhe. Sdaj bom she vedil ſebi in tudi ſoſédam raslagati to prikasen na vremeniku. De je pa srak tudi ſtegljiv in ſkerzhljiv, mi ſhe nizh niſi pokasal.

(Konez ſledí.)

Kaj je storiti, kadar človeka strupena kača piči?

Kakó strašno je, če človeka strupena kača piči, so nam v poslednjih Novicah čast. gosp. Višnjagorski žalostno prigodbo oznanili. Le nagla pomoč zamore človeka smerti otéti; zavoljo tega vam hočem povedati, kaj de je storiti, kadar se taka nesreča priméri.

Strup se mora iz rane odpraviti, de se v kri ne zaséde: to je perva in nar poglavitniši reč. Zatorej se mora strup urno iz rane izmiti; nikdar pa, posebno če je kača globokeji svoje zobé pod kožo zasadíla, se ne sme iz rane izbrisovati, kér bi se po takim ravnanju strup vtegnil še bolj v rano spraviti.

Če je koža od zob strupene kače le malo oprasnjena in ne globoko ranjena, je nar boljši pomoček:

pervič, de pičen človek z svojo vodó (scanico) rano dobro splahne, ali pa de mu kak drugi človek to storí. Če je pa navadna voda pri rokah, je tudi prav, z njo rano izmiti, tode premerzla voda za tó ni dobra, kér rano vkup stisne in se potem strup v ranjéni luknjici lahkó zaséde. — Ko je rana na to vižo izprana, je drugič skerbeti, de kri, kolikor je mogoče, iz rane istêče in se potem takim strup do čistiga iz trupla spravi.

Zatorej se mora kri iz pičeniga uda, kolikor

je mogoče, z roko iztisniti ali izžméti. Pri tem opravilu je pa treba vediti, de kri po žilah iz vsih udov nazaj k sercu têče, zatorej se mora pičen ud vselej zgorej nad rano stiskati, nikoli pa spodej pod rano. Nad rano ali zgorej rane pa je to, kar je bližeji pri sercu. Ko na to vižo ud stiskamo doli proti rani ali izžmémo, se bo kri iz rane cedíla in z njo strup odpravil. — De kri iz rane še bolj têče, se pičen ud nekoliko časa (kakih 5 minut) v gòrki vòdi derží. Ko bi pa bila serdíta kača svoje strupene zobé bolj globoko v kožo zasadíla, je treba rano, ko je na imenovano vižo zmíta bila, z tanjkim ojstrim nožem še en malo bolj razparati, de se ostrupnjena kri nikjer ne zaséde, ampak ložeji vun têče. Globokeji pa ko poldrugo čerto (linijo) ni treba rane nikoli predréti, kér po storjenih skušnjah gad svojih zób globokeji pod kožo vbòsti nemore.

Dober pomoček v sili je tudi, strup iz rane berž ko je kača pičíla, z ustmi izsèsati in izpljuniti, zakaj kačji strup človeku clo nič ne škodje, če le ne pride v ranjeno kožo. Pri sesanju se mora le na tó pazíti, de žnablji in usta nikjer niso ranjene ali razpokane, de jih strup ne oskruni.

Ko je strup potem takim na eno ali drugo vižo odpravljen, je pa še potréba, de se ostrupnjena rana izžgè in strup do dobriga pokončá, kar se takó le storí:

Vlij neke kaplje hudičeviga olja (Vitriolöhl) ali salmijakovca (Salmiakgeist) na rano; ali poštupaj rano z smodníkam (pulfram) in ga na nji sožgi; ali vzemi razbeljeno železno iglico ali kak žebelj, ali pa živo oglje in celo rano z njim dobro ožgi.

To storivši, pomaži cel ud z lanenim ali laškim oljem in ga nekoliko časa nad žerjavco derži, de se prisad uda ne prime.

Dobro je tudi razun tega pičenimu človeku bezgoviga čaja (teja) piti dati, kterimu se po starosti človeka kake 3, 5, 8 ali 10 kapljic salmijakovca pridene; kolikor kapljic salmijakovca, toliko žljic čaja se mora vzéti in to vsako uro skozi celi dan ponavljati.

Z tem ravnanjem boste storili, kar je nar bolji, dokler vam zdravnik *), po kteriga brez zamude pošlíte, na pomoč ne pride. Dr. Bleiweis.

Oznanilo

novih, za vse Slovenske domoródce imenitnih bukev.

(Konec.)

Od te resnice vsi prepričani učeni Slavjani, naj si, kolikor le naj več morejo, prizadévajo

1. staroslovensko gramatiko ino besednik popolniti ino

2. slavjanske narèčja razjasniti, edno drugemu primériti ino približati ino takó pravim domorodcem uk obuditi ino polegótiti.

Kar 1. zadéne, se po svoji vésti dolžen mislim, té le zlate knjige imenovati:

a. Očaka Slavjanskega pismenstva: *Josephi Dobrowsky „Institutiones linguæ Slavicæ dialecti veteris. Vindobonæ 1822.“* To necénljivo délo se mi vidi, ko béli svit in ko rumeno solnce na širókem nebu Slavjanstva.

b. K tej se pridruži še druga, onó dopolnjujóča knjiga učenega Krajnca *Kopitarja „Glagolita Clozianus. Vindobonæ 1836,“* za nas *Slovence* posebno zavzétna.

c. K téma dvéma se pak priléže, kakor vénec na glavo, gori oznánjena knjiga gosp. *Dohtarja. Miklošiča: „Radices“ etc.*

Kar sé pak 2. dotíče, da bi se domorodci drugih slavj. naréčij brez težáve učíli, so nam slavni učeni Slavján, gosp. *Dr. J. P. Jordan* vrednik glasovitega časopisa *„Jahrbücher für Slaw. Literatur, Kunst und Wissenschaft“*, pomoč obljubili, kér so sklenili, sčasoma za vse Slavjanske naréčja kratke gramatike, krestomatije ino potrében besednik v posameznih zvezkih sila zlo po céni izdávati — ino užé je 1. dél za *1 goldinar* na svétlem: *Die Pohlnische Sprache in kurzer Grammatik, Chrestomathie und dem nöthigen Wörterverzeichnisse, von Dr. J. P. Jordan, Professor der Slaw. Sprache und Literatur an der Universität Leipzig. 1845.* *) Ta knjiga je prav dobra ino vsa po sedanjih potrébah.

Zrano tega prosim sl. Vredništvo naših ljubih Novic, da bi po priložnosti *predgovor* **) te *Jordanove* knjige v nje vtisniti dálo, kar bi marsikteriga Slovenca spodbodlo, si počasoma knjige za *vse* Slavjanske naréčja v majhni cénosti napraviti.

V Fr—mu 8. dan Malitravna 1845.

Cafov.

---

*) Zdravniki so te pomočke po večih skušnjah nar bolj poterdili:

℞. *Sapon. hispan. alb.* gr. *tria,* Solve in *Spirit. Vini alcohol. unc. una,* Filtra et adde *Accid. succin.* drach. semis, *Liquor. Ammon. caust. unc. duas.* Perpetua agitatione misceantur, usquedum colorem lacteum aquisiverint. D. S. 15 — 20 Tropfen täglich mit Wasser oder Thee. *(Aqua Luciæ).* Ali

℞. *Chlorin. liquid.* unc. unam *Aquæ destill.* unc. quatuor *Syrupi simpl.* unc. unam. M. D. ad vitrum charta nigra obtectum. Sig. 2stündlich 1 Esslöffel.

*) Po vrednosti že v 48. listu lanjskiga tečaja oznanjena knjiga.

**) Predgovor pohvaljene knjige se takó le glasí:

Das täglich zunehmende Interesse an der Slawenwelt hat in immer weitern Kreisen das Bedürfniss erzeugt, die slawischen Sprachdialekte kennen zu lernen. Der Verfasser hat sich daher entschlossen, demselben nach seinen Kräften und nach seiner besten Einsicht abzuhelfen. Zwar fehlt es nicht an Lehrbüchern der hervorstechendsten slawischen Sprachzweige; allein theils stehen sie noch weit entfernt von der gegenwärtigen Höhe der slawischen Sprachforschung (besonders hinsichtlich der Verba, auf deren Auseinandersetzung wir daher vorzüglich verweisen), theils sind sie nach Methoden eingerichtet, bei denen man vor Regeln nicht zur Sprache selbst und zu ihrem Geiste kommt; endlich, wenn sie auch noch so gut sind, haben sie doch alle den gemeinsamen Mangel, dass sie jeden Sprachdialekt als eine Sprache für sich betrachten, ohne Beziehung zu den Uebrigen und ohne die Vortheile anzuwenden, die eine solche Beziehung bringen kann. Niemand aber hat sich bisher die Mühe gegeben, alle diese Dialekte nach einem einzigen Principe zu behandeln, eine gleichmässige, symmetrische Erlernung derselben möglich zu machen. Eine solche ist von grösster Wichtigkeit für Lehranstalten, deren Zöglinge mehrere solche Dialekte nach einander lernen wollen; die Hälfte der Arbeit wird durch diese Symmetrie allein schon abgekürzt. Darum wird der Verfasser alle slawischen Dialekte nach einander gleichmässig bearbeiten, und auch über die *böhmische, lausitzisch-wendische, krainerisch-wendische (slowencische), illyrishe, serbische, bulgarische* und *russische* Sprache eigene, dem vorliegenden in Form und Inhalt ähnliche Leitfaden herausgeben.

Jedes solche Bändchen soll zunächst eine kurze Uebersicht der grammatischen Formen geben, dann kurze Auszüge aus guten Schriftstellern, etwa drei Druckbogen, so wie das Verzeichniss aller der in den Auszügen vorkommenden Wörter, mit den vielleicht nöthigen Erklärungen enthalten; auch soll stets ein grösserer oder einige kleinere Artikel in das Deutsche übersetzt werden, damit der Anfänger sich an den slawischen Sprachgenius gewöhne.

Ob wir später im Stande sein werden, auch noch systematische Tabellen über die Formen aller slawischen Dialekte, so wie Anleitungen zur Erlernung der slawischen Sprache

Staroznanstvo domačih krajev.

Karl II. Nadvojvoda Avstrijanski obiše v letu 1564 Bistriške planine nad Kamnikam.

Vém, de marsikoga veseli slišati, kaj se je nekdaj po naših krajih zgodilo; zató ene pergodbe od Karla II., nadvojvoda Štajerskiga, Koroškiga, Krajnskiga, Laške Gorice in Istrijanskiga povém.

Nadvojvoda Karl II., ki je imel v Gradcu svoj sedež, je bil v letu 1564 v Ljubljano prišel, in je 28. Malitravna od Ljubljančanov persego zvestosti prejemal. *) Pred to leto je bila od kuge prestrašena Ljubljana sodnje stole in deželske oblasti Kamniku izročila, in se za smert perpravila. Še to leto ji kuga ne neha protiti. Zató, ali pa se tudi z lovam divjih koz v Bistriških planinah razveseliti, zdravi Bistriški zrak vživati, je velki deželni poglavar šel proti Kamniku in potlej v Bistriške planine, kjer je blizo na lovu 29. dan Malitravna z svojo družbo pod milim Bogam južinal v kraju, ki se mu pravi Predasel. Lenart Spruk se je bil per ti perložnosti med strelci Nadvojvodu naj bolj obnesel, kér je bil za južino neko posebno divjino ustrelil. Naj toraj od Lenarta Spruka nekoliko več povém.

Njegov sprednik, iz Gojzda, Juri Spruk, je bil od cesarskiga namestnika (Vicedom) od grofa Anžeta Galenberga Ojstroverškiga (von Osterberg) v letu 1532 za 25 ogerskih goldinarjev in 44 krajcarjev eno zemljo na Gojzdu, tačas v Neveljski fari, pod Kamniško sodno gosposko, v last kupil. Kupno pismo, de z drugimi rečem, na pasji koži pisano v letu 1532 v nedeljo po sv. Katarini, od grofa Anžeta Galenberga, in do zdaj še prav dobro ohranjeno, je še dandanašnji viditi per hiši, kjer je bil nekdaj Juri Spruk gospodar. Nadvojvoda je Jurjoviga nastopnika, to je Lenartovo zemljo, za njegovo zgorej imenovano obnesenje v strelsko zemljo (Jägerhube) spremenil, kakor tudi eno pismo od Nadvojvoda Karla dano, in v letu 1577, 20. dan Malitravna na pasjo kožo v Gradcu pisano in govorí. Tudi to pismo je prav lepo pisano, dobro ohranjeno. Vojvodski pečat v škatlico vdelan, se tudi še lahko bere. Kjer sta bila nekdaj Juri Spruk in Lenart Spruk gospodarja, je to pismo še dandanašnji viditi. To pismo tudi prešnje od Anžeta Galenberga v misel jemlje.

V spomin, de je Nadvojvoda Karl Bistrico obiskal, so bili tam, kjer je južinal, podolgasto okroglo, 34 palcov dolgo, 25 palcov široko in 16 palcov debelo kamnitno mizo postavili, in v njo ta napis usekali:

Ao. 1564.
Die 29. Aprilis
Carol. Archidux Austriæ
hic pransit.
o o o

(Konec sledi.)

*) V hiši mestne Ljubl. gosposke je še zdaj tisti stol viditi, na kterim je nadvojvoda Karl II. sedel, ko je persego od Ljubljančanov prejemal. Ta stol z 6 pedí visokim slonílam je iz mehkiga lesá narejen, in kakor se v napisu slonila bere, in se še dandanašnji očitno vidi, ni bil nič drugači olišpan, ko semtèrtjè pisan in pozlačen; slonila napis tudi pové, de so ga prav zlo hiteli narediti. Na slonilu so gèrbi (vapni) nadvojvoda narisani in pod njimi v nemškim jeziku tale napis beremo:

DER DVRHLEIHTIGIST FVRST VND HER HERR CAROLUS ERZHERZOG ZU OSTERREICH ZU STEYER CHARNTN VND CRAIN etc HAT EINER E. GEMEINEN L. DIZ LANDS VND GEMEINE L. HINBIDER IHRER FVR DV IN V BEI DISEM STVEL DER IN EIL GEMACHT ABER VON ANSEHNLIHE GULDEN STUCH GAR GOSTLIH GEZIRT WARD DIE ALT GEBONLICH AIDSPHLIHT VND ERBHULDIGUNG GETHA DEN 28 TAG APRI IM 1564 JAR DER ALMEHTIH GOT VERLEIH IHRER FVR DVR LANGBIRIGE REGIERUNG VND WAS DERSELBEN ZV SEL VND LEIB NVZLICH IST AMEN.

To se je zgodílo v tistim letu, ko je Marka Pregl Ljubljanski mestni poglavar bil. Vredništvo.

Kratkozhafniza.

Neki gofpodín gre po fejmifhu; njegov pfizhek vkólje hifhniga sajzhika do fmerti. Babina, ki je sajzhike prodajala, vsdigne hrup: gofpodin ji ponudi s enim goldinarjem fhkodo poverniti; babina pa terdi, de bi ne bila sajzhika nizh fpod 5 goldinarjev dala. Nato hozhe gofpodin oditi, pa babina ga prime sa fhkriz, in ga fili v fodno hifho iti, de bi fi tam sa povrazhilo fhkode saftopila. Brihten fantizh, ki je to pergodbo vidil, rezhe gofpodinu: „Naj le gredo, naj do fodníka, faj bodo pravdo dobili, jeft bom prizhal, de je sajzhik, ne pa pfizhek naj pervo prepir sazhel.“

Rovtarfki.

Urno, kaj je noviga?

Vse, kar je še od podertíje stariga, vsim kristijanam dobro znaniga mesta Ninive ostalo, bodo ob kratkim v Pariz prepeljáli in v starim kraljevim gradu (Louvre) shranili.

Vganjka.

Kdo zna na vsak kolovrat enako naglo in tanjko presti?

Znajdba vganjke v poprešnjim listu je:

Na ušesa.

Danafhnjimu liftu je fedmi in dvajfeti dél vinoréje in perloshen lift Nr. 5 perdjan.

Shitni kup.	V Ljubljani 26. Malitravna.		V Krajnju 21. Malitravna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe ..	1	20	1	27
1 » » banafhke ..	1	21	1	24
1 » Turfhize	—	—	1	4
1 » Sorfhize	—	—	1	3
1 » Rèshi	1	—	1	4
1 » Jezhmena	—	50	—	51
1 » Profa	—	59	1	5
1 » Ajde	—	—	—	48
1 » Ovfa	—	37	—	34

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*